

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto VIII. - Štev. 28

Gorica - 12. julija 1956 - Trst

Izhaja vsak četrtek

KRIZA KOMUNIZMA

Že večkrat smo v »Katoliškem glasu« omenili, da je komunizem v krizi. Ta kriza se zdaj stopnjuje in povsod po svetu se med komunisti opaža neko nemirno vrenje. Povzročil ga je Hruščev s svojim znamenitim poročilom, s katerim je neusmiljeno raztrgal Stalina in razkrinjal njegove hudobije. To poročilo je med komunisti in njihovimi sopotniki delovalo tako, kakor kamen, ki ga vržeš v ribnik. Okrog središča, kamor prileti kamen, se stvari krogi, ki se nato v obliki valovanja vedno bolj širi. Komunisti vsega sveta so bili najprej presenečeni, kako je bilo mogoče, da so trideset let oboževali Stalina, ki je počenjal tako strahotne zločine. S poročilom so bili prizadeti malone vsi vidnejši komunisti v Sovjetski zvezi in izven nje, saj so vsi tesno sodelovali s Stalinom. In krog se je širil dalje. Obtožbe Hruščeva so kakor bumerang priletele nazaj na njega samega in vse tiste sovjetske voditelje, ki so prevzeli ter danes vodijo Stalinovo dediščino. Če so s Stalinom sodelovali in vedeli za njegove zločine, so zanje tudi sodgovorni. Že v sami Sovjetski zvezi se baje slišijo glasovi, da bi bilo treba odstraniti tudi Hruščeva in sedanjega vodilno gardo v Kremlju, ki se je kompromitirala s Stalinom. Na vodilna mesta naj bi prišli novi ljudje, ki niso bili v diktatorjevi milosti. V tej zvezi omenjajo maršala Zukova, ki ga je Stalin sovražil, dalje Saburova, Pervuhina in nekatere druge.

Duh krize je okužil tudi komunistične partije v zahodnih državah. Tudi pri njih smrdi po Stalinu, diktatorstvu in podobnem. Delavske množice ne morejo razumeti, čemu so jih varali s Stalinom. Zato se zahodni komunistični prvaki rešujejo

s tem, da zvrčajo krivdo na Stalina in samega Hruščeva, ki ga kritizirajo, ker je razkril Stalinova grozodejstva, ter govore o potrebi po novi politiki zahodno-komunističnih strank, ki ne bi bila več tako strogo odvisna od Moskve. Toda madež je ostal in tega Togliatti, Thorez in drugi ne morejo zlahka zbrisati s sebe. Zato se govori, da bodo tudi ti morali v kratkem oditi s površja. Kriza je torej zadela tudi zahodne komunistične partije.

Nepredvidene posledice pa utegne imeti ta razvoj pri vzhodnoevropskih narodih. Komaj so slišali, da so v Moskvi zjecljali nekaj besed o svobodi, že so jim začela srca utripati od upanja, da se rešijo neznozne gospodarske bede in političnega pritiska, ki jih tlačita k tlom. Dokaz za to je krvavi delavski upor v Poznanju in vrenje v baltskih državah. Ti narodi so pripravljeni na največje žrtve, samo da se rešijo moskovske nadoblasti in nasilja domačih komunistov, ki so v službi Kremļa.

Svetovni komunizem, ki so ga nekateri imeli za edino zdravilo proti pomanjkljivostim sodobne družbe, je torej v resni krizi. S svojo propadlo, brezbožno materialistično politiko je dokazal, da ni zmožen voditi narode v boljšo gospodarsko in politično bodočnost. Danes lahko rečemo, da je komunizem v moralnem, gospodarskem, socialnem in političnem pogledu popolnoma skrahiran. Iz njega je začel udarjati duh po mrhovini. Zašel je v stanje, iz katerega ga tudi jugoslovanski maršal Tito s svojo spretno zunanjo (in prav tako skrahirano domačo gospodarsko) politiko ne bo mogel rešiti. Božji mlini meljejo počasi, pa gotovo!

Maščevanje nad poljskimi uporniki

Poljske komunistične oblasti se hočejo z vso silo maščevati nad poznanskimi delavci, ki so pred štirinajstimi dnevi sodelovali pri uporih. Policija preiskuje hišo za hišo ter išče upornike, ki se skrivajo, ali pa bežijo proti nemški meji. Lovijo jih tudi vzhodnonemške in češkoslovaške oblasti, ker se skušajo skozi ti deželi prebiti proti Zahodni Nemčiji. Komunistično časopisje nerado priznava, da so bili delavci nevoljni zaradi gospodarske bede in pomanjkljive socialne ureditve, toda varšavske oblasti dolžijo upornike, da so reakcionarji in agenti fašizma. Da bi komunistična varšavska vlada obrnila pozornost javnega mnenja drugam, je protestirala pri ameriški vladi, češ da se vmešava v notranje poljske zadeve. Ne dolži je sicer sokrivde za poznanski upor, zamerila pa ji je, ker je ameriško zunanje ministrstvo objavilo posebno izjavo, ko je zvedelo za upor. V tej izjavi je med drugim rečeno, da je amer. vlada globoko presunjena nad bednim gospodarskim stanjem poljskega delavstva, ki poleg tega hrepeni tudi po osvoboditvi izpod sovjetskega jarma. Dalje pravi, da poljska komunistična vlada tlači delavstvo in uničuje poljsko gospodarstvo, ker s to gospodarsko politiko služi koristim sovjetskega delavstva na škodo poljskega prebivalstva. Toda poljski protest ni mogel prikriti, da se je delavstvo uprlo zaradi pomanjkanja kruha in svobode. Ta resnica je seveda komunistom po vsem svetu zelo nevspešna. Danes ves svet ve, da se delavstvu najslabše godi tam, kjer mu režejo kruh komunisti.

In še nekaj moramo omeniti v zvezi z neusmiljenim postopanjem proti poznanskemu delavstvu, ki je iz obupa šlo na ulice in glasno protestiralo. Komunizem je s tem pokazal, da ni opustil stalinovskih nasilnih metod, ki jih Hruščev s lepimi besedami obsoja.

Pristaši svobode so se po vsem svetu zganili in zahtevajo pravičnost in razumevanje pri kaznovanju upornikov. Mednarodna zveza svetovnih sindikatov, ki ima sedež v Bruslju, obsoja komuniste in njihovo hinavščino, ker so se drznili označiti uporne delavce za »reakcionarje in agente fašizma«. Svobodni sindikati zahtevajo od varšavskih rdečih oblasti pravičen postopek z delavstvom, primerno obrambo za obtožene upornike in zlasti konec zatiranja delavstva v komunističnih deželah.

Korak nazaj v Moskvi

V gonji proti kultu osebnosti je Moskva naredila velik korak nazaj. Tisti naivni zahodni krogi, ki so mislili, da se bodo komunisti po objavi znanega Hruščevega poročila vsaj na pol spremenili v angelčke, so precej razočarani, ker so spoznali, kako zelo so se v svoji naivnosti prenaigali. Sovjetska komunistična partija je namreč sprejela resolucijo, ki zelo omejuje pomen politike, katero je nakazal Hruščev v svojem poročilu o odpravljanju kulta osebnosti in stalinizma. Resolucija pravi, da bo v Sovjetski zvezi ostala samo ena, to je komunistična partija in da ne bodo niti trohice pre-

vzeli od zahodne demokracije. Sovjetska partija si tudi lasti popolno nadzorstvo nad vsemi komunističnimi partijami izven Sovjetske zveze, češ da je treba čuvati »socialistično enotnost«. V Moskvi so torej naredili konec utvari, da bi komunisti v drugih deželah lahko v bodoče hodili svoja svobodna pota. Te dni romajo v Moskvo zastopstva tujih komunistov, da se poučijo o sovjetski politiki in naravnajo svoje delo po njenih kolesnicah. Drugače tudi biti ne more. Komunizem bi zgubil svoje bistvo, če bi opustil diktatorsko in nasilno politiko. Če bi le malo popustil, bi ga val uporov hitro odpihnil. Najlepši primer: za to je splošno vrenje, ki že nekaj časa vlada med uvidevnejšimi komunisti, in pa upor v Poznanju. Kakor hitro je le za trohico zadisalo po svobodi, so se poznanski delavci uprli. Svoboda je močna reč, je kakor strelivo, ki bi komu-

nizem raznesla. Zato je komunizem brez nasilja nemogoč. A tudi nasilje lahko traja le nekaj časa.

Angleži in Ciper

Po dolgih posvetih, ki jih je imel guverner Harding v Londonu, so Angleži napovedali novo politiko za Ciper. Izjavili so, da so pripravljeno priznati Ciprcanom pravico do samoodločbe, toda v vsakem primeru bi morale britansko vojaštvo ostati na otoku za zaščito britanskih petrolejskih koristi na Srednjem Vzhodu in zaradi negotovega stanja na tamkajšnjem področju. Oglasili so se tudi Turki, ki hočejo, da bi se Ciper pridružil Grčiji. Zato Angleži, ki bi želeli doseči sporazumno rešitev med Londonom, Atenami in Ankaro, niso določili datuma, kdaj naj bi Ciprcani dejansko dobili pravico do samoodločbe.

Nova napetost na Srednjem Vzhodu?

Prejšnji teden se je nenadno pojavila nova napetost na Srednjem Vzhodu. Jordanci so začeli tožiti, da jih namerava Izrael napasti. Vladi Egipta in Sirije pa sta takoj izjavili, da bi v primeru napada priskočili Jordaniji na pomoč. Izraelci so te trditve zanikali in trdili, da je napetost vzrok nesoglasij med Arabci samimi. Po izraelskih novicah se pripravljata na eni strani Egipt, na drugi pa Irak, da si s silo priključita malo jordansko državi. Kaže, da so velesile naglo posredovale, ker se na Srednjem Vzhodu kljub močnemu viku ni nič zgodilo. Res pa je, da vodi nova izraelska zunanja ministrica ostrejšo politiko proti Arabcem, ti pa so spet opogumljeni zaradi pomoči, ki jo dobivajo od Sovjetske zveze.

Togliatti in Nenni

Italijanski komunisti in socialisti imajo precejšnjo smolo. Ko je Hruščev objavil znano poročilo, ga je Togliatti kritiziral. Moskva pa ga je pošteno ekrenila in v sovjetsko prestolnico je odpotovalo italijansko komunistično odposlanstvo brez Togliattija. Tudi Nenni je bil deset dni upornik proti komunistom, katerim je očital, da kremelske spremembe ne bodo dosti pomenile, dokler se ne bo komunizem odločil za demokracijo. Toda Togliatti ga je poklical na odgovor in rdeča prvačka sta se spravila pri obilnem kosilu ter sladki kapljici. V članstvu obeh strank pa vre. Pošteno delavstvo vidi, da nekaj ni v redu, da so ga njegovi voditelji varali. Strankarska disciplina bo zmagala, toda kal nemira bo klila naprej ter bo prej ali slej rodila zdrave sadove.

SLOVANI IN BALKAN

Ameriški časnikar Sulzberger je v »New York Timesu« objavil članek o razmerah na Balkanu. Predvsem se je zaustavil ob vprašanju Makedonije. Najprej je prikazal bolgarske odnose do Grčije, ki so bili do nedavnega precej slabi. Ker pa novi sovjetski politiki prijazni pomiritev in prijateljstvo, se sedaj vidno izboljšujejo. Obe državi pa sta dedni sovražnici, in k temu je nemalo pripomogel spor glede Makedonije, tudi one, ki je sedaj pod Jugoslavijo. — V zvezi z jugoslovansko-bolgarskimi odnosi pa Sulzberger piše:

»Makedonija je na dnevnem redu vsakih razgovorov o Balkanu. Njena senca je padla tudi na razgovore z Jugoslavijo. Bolgari so navadno trdili, da so makedonski Slovani v resnici Bolgari in ne poseben narod.

Decembra 1946, ko sta bila Sofija in Beograd še oba povezana z Moskvijo, je prišel E. Kardelj, eden glavnih Titovih sodelavcev, v Sofijo na razgovore o združitvi vseh južnih Slovanov. Bolgari so v načelu pristali, toda zahtevali so združitev na osnovi kondominija, to se pravi, da naj bi imela Bolgarija v zvezi enake pravice kot cela Jugoslavija. Beograd je hotel imeti Bolgarijo le kot eno izmed republik federativne Jugoslavije s pravicami, kot jih imajo ostale zvezne republike: Srbija, Hrvatska, Slovenija, Crna gora, Makedonija ter Bosna in Hercegovina. Stalin je takrat podpiral v tem pogledu Tita.

L. 1947 sta Tito in G. Dimitrov, tedanji bolgarski voditelj, podpisala na Bledu sporazum. Ta je predvideval tudi morebitno vključitev grške Makedonije in Soluna. V tem je prišlo do jugoslovanske izključitve iz kominforma, Dimitrov pa je umrl. Gen. Markos, vodja grškega upora, je bil odstranjen in upor sam je propadel.

Do pretekle pomladi, ko sta prišla Hruščev in Bulganin v Beograd sklepali mir s Titom, se je Bolgarija vneto zaganjala v Tita. Policija Vulka Cervenkov je vdrla celo v jugoslovansko poslaništvo v Sofiji in odvela iz njega nekatere osebe. Bolgarski agentje so skušali celo dvigniti upor v jugoslovanski Makedoniji. Zdaj, ko so Bolgari prisiljeni se pomiriti, so se njihove misli obrnile na Makedonijo in blejski sporazum. Jugoslovani, ki so v zadnjih devetih letih marsikaj poskusili, so iznenadeni in ne marajo o tem nič slišati. Trdijo, da so prijateljski odnosi nekaj odličnega — toda na čisto novem temelju, ne oziraje se na stare sporazume. Politični direktor sofijskega zunanjega

ministrstva A. Nedeljkov je kljub temu mnenja, da Tito-Dimitrov sporazum ni mrtev. Jugoslovani trdijo, da ne vedo, o čem govori, toda Grki, ki so hudo nervozni ob vsakem izgladu na združitve južnoslovanskih narodov, so v skrbeh. — Nemogoče je reči, kaj misli o tem Moskva. Nekateri trdijo, da uporabljajo Kremelj Makedonijo kot možni adut v igri s Titom, ki govori o nevtralnosti med Vzhodom in Zahodom. Trdijo, da bi utegnil biti Cervenkov, znani Titov sovražnik, žrtvovan za pridobitev Jugoslavije.

Medtem ko je vse to zelo negotovo, ostane dejstvo, da govore v Sofiji izredno dosti o Makedoniji in o novi ureditvi odnosov med južnimi Slovani...

Nemški kancler v Rimu

Zahodnonemški kancler Adenauer je bil s svojim zunanjim ministrom von Brentanom na uspešnem 3-dnevnem obisku v Rimu. Zahodna Nemčija in Italija danes druga drugo potrebuje. Nemcem je potrebna italijanska diplomatska podpora za doseg združitve obeh Nemčij, Italiji pa nemška gospodarska pomoč pri izvajanju Vanonijevega načrta za gospodarski razvoj in odpravo brezposelnosti. Sklepi, ki so jih sprejeli nemški in italijanski državni pri rimskih razgovorih, so v glavnem naslednji:

Zvestoba Italije in Nemčije atlantskemu zavezništvu, pri čemer bo Nemčija podprla italijansko politiko za razširitev atlantske skupnosti na gospodarsko in politično področje; zvestoba politiki evropskega združevanja, gospodarsko sodelovanje med Italijo in Nemčijo ter nemški tehnični in finančni prispe-

vek k izvajanju Vanonijevega načrta. Italijanski opozicijski tisk je nekoliko negodoval zaradi Adenauerjeve odločne politike do Sovjetske zveze, češ da je neprozna in da ne odgovarja novemu položaju. Meščanski opozicijski tisk pa je le precej utihnil, zlasti ko je videl, da po zadnjih znakih »nova sovjetska politika« nele po cilju, ampak tudi po metodah ni dosti različna od Stalinove. Veliko zadovoljstvo so vsi italijanski krogi izrazili nad gospodarskim uspehom rimskih razgovorov. Kaže, da bo Zahodna Nemčija na osebno kanclerjevo prizadevanje investirala precej kapitala v Italijo za Vanonijev gospodarski načrt, ki je res nekaj velikega in bi Italiji ogromno koristil, če bi ga lahko izvedli. Italija pa je zagotovila Nemčiji vso diplomatsko pomoč v njenem prizadevanju za zedinjenje.

Moskva in Alžir

Ni še dolgo, ko sta se predsednik francoske vlade Mollet in zunanji minister Pineau vrnila z obiska v Sovjetski zvezi. Pa ju najbrž boli glava, ker je Moskva dala nov udarec Franciji na tistem področju, ki jo najbolj boli: v pogledu Alžira. Moskovska »Pravda« je objavila članek, v katerem napada Francijo zaradi politike v Alžiru ter zagotavlja Arabcem vso sovjetsko moralno pomoč. S tem bi se strinjali, če bi Sovjeti hkrati sklenili, da tudi oni vrnejo svobodo tistim številnim državam, katerim so jo vzeli in jim zdaj vladajo z nasiljem.

Ameriška pomoč za Jugoslavijo

Ameriški kongres je za tekoče finančno leto izglasoval precej visoko vsoto za pomoč zavezniškim državam. Med njimi je tudi Jugoslavija. Vendar je imela washingtonska vlada po Titovem obisku v Moskvi precej težav s kongresom. Končno so se zedinili, da bo Jugoslavija dobila obljubljeno pomoč, a le pod pogojem, če bo predsednik Eisenhower sodil, da je to koristno za Združene države in če Jugoslavija ne bo spremenila svoje zunanje politike.

NAŠ TEDEN V CERKVI

15. 7. nedelja, 8. pob.: sv. Henrik, kr.
16. 7. ponedeljek: Karmelska Mati božja
17. 7. torek: sv. Aleš, sp.
18. 7. sredo: sv. Kamil, sp.
19. 7. četrtek: sv. Vincencij Pavelski, sp.
20. 7. petek: sv. Marjeta, dev.
21. 7. sobota: sv. Daniel, prerok

KARMELSKA MATI BOŽJA. Karmelsko gora je na severu Svete dežele. Tu je prerok Elija, ko je suša trajala že silno dolgo, prosil dežja. Prikazala se je meglica, ki je rasla in zagrnila nebo ter prinesla blagodejnego dežja.

Ta meglica je predpoda Devico Marije, ki je posredovala blagodejni dež odrešenja.

Na Karmelski gori so bili puščajniki.

IZ SV. EVANGELIJA

Eisti čas je povedal Jezus svojim učencem to priliko: »Bil je bogatin, ki je imel oskrbnika, in tega so mu zatožili, da mu imetje zapravlja. Poklical ga je ter mu rekel: 'Kaj to slišim o tebi? Daj odgovor o svojem oskrbovanju, zakaj odslej ne boš mogel biti več oskrbnik.' Oskrbnik pa je rekel sam pri sebi: 'Kaj naj storim, ker mi moj gospod jemlje oskrbnitvo? Kopati ne morem, beračiti me je sram. Vem, kaj bom storil, da me sprejmejo v svoje hiše, ko bom od oskrbnitve odstavljen.' In poklical je dolžnike svojega gospoda, vsakega posebej, in dejal prvemu: 'Koliko si dolžan mojemu gospodu?' — 'Sto mer o-lja,' je rekel ta. On pa mu je dejal: 'Vzemi svoje pismo, brž sedi in zapiši: osemdeset.' — Nato je rekel drugemu: 'Koliko si pa ti dolžan?' Ta je rekel: 'Sto mer žita.' Pravi mu: 'Vzemi svoje pismo in zapiši: osemdeset.' — In gospod je pohvalil krivičnega oskrbnika, da je razumno ravnal. Zakaj otroci tega sveta so nasproti svojemu rodu razumnejši kakor otroci luči. In jaz vam pravim: Pridobite si prijatelje s krivičnim mamonom, da vas, ko obnemorete, sprejmejo v večna bivališča.«

Evangelij pripoveduje poučno zgodbo o krivičnem oskrbniku. Vsak človek je neke vrste oskrbnik, resnični bogatin je pa Bog, ki je vse iz nič naredil, ustvaril ljudi in jim dal imetje. Nimajo sicer vsi zemljani premoženja (hiša, zemlja, denar), a vsakdo ima v oskrbi velik kapital: to je lastno življenje, ki ga mora tako živeti, da si pripravi večno srečo v nebesih. Vedno znova in enako važno odmevajo v naših ušesih tiste pomenljive in presunljive Zveličarjeve besede: »Kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa za vekomaj pogubi!« Zares, bogastvo tega sveta, naj bo še tako veliko in zapeljivo,

ki so posebno častili Devico Marijo. Ti so se združili leta 1150 v karmelski ali karmelitski red. Ta je bil pa več časa preganjan. Šesti general, Simon Stock, je prosil gorečo Devico Marijo, naj pomaga. Marija se mu je prikazala 16. 7. 1251 in mu dala škapulir, kot posebno znamenje njene naklonjenosti do reda. To je tudi začetek karmelske bratovščine. Ali si vanjo zapisano?

Posebna prednost bratovščine: zvesti udje bodo rešeni čimprej iz vic, posebno na soboto (sobotni privilegij).

S škapulirjem, ki je znak redovniške halje, opominja Marija tudi na dostojnost v modi. Ta dostojnost je posebno v polletnih mesecih tudi od nekaterih vernih večkrat teptana in zasmehovana.

more nuditi svojo navidezno srečo le do smrti, le na tem svetu in do telesne smrti; potem pa ne služi več. Pravično in pošteno življenje, četudi v pomanjkanju in siromašnosti preživeto, pa vodi v večno blaženost.

Kakor oskrbnika, tako čaka vsakega človeka po smrti obračun s Stvarnikom: treba bo dajati odgovor za vse dni, vse ure in vse trenutke našega življenja; za vse besede, vse misli, vsa dejanja. Blagor tistemu, ki bo mogel pokazati čisto vest! Njegov račun bo lahek. A gorje tistemu, ki bo v dolgovi s Bogom! Kakšna bo njegova sodba?! Bog je pravičen Sodnik, ki dobro plačuje in hudo kaznuje. Tako pravi kršč. katekizem. Mnogi se tolažijo z božjim usmiljenjem in dobroti. Gotovo, obupati ne smemo nikdar, četudi smo padli v grehe, ampak tudi zlorabljeni ne smemo božje dobrote. Tudi božje potrpljenje ima svoje meje. Neizpovedani in nepopravljeni grehi bodo brez dvoma kaznovani. Bog dobro plačuje, a hudo kaznuje. Če hočemo uteči božji kazni, ni druge poti kot ta, da se varujemo greha in oklenemo svetosti. Svetnikom in pravičnim ljudem, ki imajo čisto vest, smrt ne bo težka.

Zveličar modro uči: bogastvo naj služi za vse ljudi! Kdor ga ima, naj ga pametno upravlja in naj pomaga revežem ter naj se ne navezuje nanj, ker je sicer v nevarnosti njegova duša. Kdor ga nima, naj ne bo otožen, ker to življenje z vsemi svojimi užitki hitro mine. Vsakdo naj pošteno živi, naj se trudi za svetost s pomočjo molitve in pogostih sv. zakramentov ter naj izkazuje po svojih močeh dobroto drugim, da si zagotovi večna nebesa! Bogatim in odgovornim kliče: Dajte lačnim kruha, raztrganim obleko, brezposelnim delo, vsem potrebnim primerno pomoč! Imeli boste veliko zasluženje pred Bogom, v obratnem primeru pa težek račun. — Jezus, vir življenja in svetosti, usmili se nas!

Iz življenja Cerkve

CIGANSKO ROMANJE

V južnofrancoskem mestu Carcassonne se je vršilo vsakoletno romanje ciganov. Ti poromajo vsako leto v svetišče Marije Device ob Morju v tamkajšnjem mestu. Cerkvene obrede je vodil letos sam nadškof iz Aix-a v Provenci msgr. Provenceh-eres. Svojevrstni romarji so poslali vdanostno brzojavko sv. očetu, ki jim je v odgovor poslal svoj blagoslov.

UPRAVIČEN PROTEST

Angleški kardinal Griffin je napisal pastirsko pismo, ki so ga prebrali v vseh cerkvah njegove škofije. V tem pismu izraža kardinal svojo zaskrbljenost zaradi razporok, ki se vedno bolj množijo, tudi med katoličani. Več kot polovica teh razporok se tiče zakonov sklenjenih med zadnjo vojno ali takoj po njej, kar priča, da je takrat prišlo do marsikake zakonske zveze s preveliko naglico. Kardinal pa se ustavlja še ob nekem drugem pojavu, ki je kriv razporok, in to je dejstvo umetnega omejevanja rojstev otrok. Ker so številni zakoni po volji zakoncev samih brez otrok, se rado zgodi, da čez nekaj let skupnega življenja ne marata drug za drugega. Toda tej rani niso krivi samo zakoni, temveč tudi drugi, predvsem gospodarji hišnih stanovanj, ki nočejo spre-

jemati družin z otroki, in pa država, ki v ljudskih hišah gradi tako tesna stanovanja, da v njih ne more dobiti prostora družina z več otroki. Zato je tudi stanovanjska kriza kriva, poudarja kardinal, da ostane toliko družin brez otrok ali kvečjemu z enim oziroma z dvema. Dogaja se, ugotavlja kardinal, da gospodarji mečejo iz hiš zakonce, ko dobijo ti otroke. To je vnebovpijoča krivica.

Na žalost ni to pojav samo v Angliji, temveč je zajel tudi naše kraje, zlasti Trst in Gorico, pa tudi deželo. Tudi tu nočejo na stanovanja družin z otroki ali pa so ta tako tesna, da otrok res nimajo kam deti. Pravilna socialna politika mora tudi ta problem rešiti.

SOVRASTVO SE RAZPLAMTEVA

V Transjordaniji je prišlo v mesecu maju do hudih protikatoliških demonstracij in neredom v mestecu Madabi, ki je znano že iz starega zakona. V tem mestu živi številna katoliška verska kolonija med muslimansko večino. Katoličanov je skoraj dva tisoč, muslimanov pa pet tisoč. Do sedaj so živeli v soglasju. Narodno in versko sovražstvo, ki ga sejejo med muslimani zlasti zadnja leta, je pa zadnje čase hudo razburilo duhove tudi v tem mestecu. Ob pastirskem obisku patriarha Gorija iz Jeruzalema, ki je prišel birmo-

vat katoliške otroke, so nahujskani domačini napadli cerkev. Prišlo je celo do streljanja in so bile žrtve na obeh straneh. Šele po posredovanju kralja Husseina se je posrečilo pomiriti duhove. — Organizacija muslimanskih bratov ima na vesti tudi te žrtve, saj je ona najbolj kriva za nemire.

ZLATA ROŽA

Sv. oče vsako leto podeli zlato rožo oni kraljici, ki se je med letom najbolj odlikovala po vzornem življenju in dobroti. Pretekli teden je tako rožo poslal kneginji Carlotti Luksemburški.

ADENAUER PRI PAPEŽU

Ob svojem zadnjem obisku v Rimu je bil nemški kanceler Adenauer v avdienci pri papežu. Pri njem se je zadržal nad eno uro v zaupnem razgovoru. Rdeče črte sopsije sumniči zaradi tega, da je sv. oče zahteval od Adenauerja, naj vztraja v atlantski zvezi in v odporu zoper pogajanja s Sovjeti za združitev Nemčije. Rdeči komentatorji s tem zopet izpčujejo svojo zabitost, ko menijo, da vodi Vatikan ne samo versko, temveč tudi politično živ-

ljenje katoliških držav, podobno kakor je delal Stalin v Rusiji. V politiki je vendar katoličan prost, da vodi politiko, ki se mu zdi primernejša za njegovo državo.

CERKEV BRATSTVA

Na čisto svojevrstno misel je prišel italijanski duhovnik don Adamo Accosa, kurat v mali gorski vasi Cella di Bobbio v bližini Pavie. Poslal je v vse dežele, v katerih je divjala zadnja vojna, prošnjo, naj mu pošljejo kose ruševin od cerkva, ki so bile razdejane med vojno. In res je uspel v svoji zamisli in danes se stoji v njegovi vasi cerkev bratstva, pri kateri so sodelovale dežele vseh kontinentov, čez katere je šla zadnja vojna. Tudi Japonska se je odzvala njegovemu pozivu in poslala kose ruševin cerkva iz Hirošime in Nagasakija, ki jih je porušila atomska bomba. Okrog glavnega oltarja, ki je tudi sestavljen iz ruševin oltarjev vseh kontinentov, plapolajo zastave vseh držav, ki so sodelovale pri tej lepi akciji. Kurat Accosa pa ni še zadovoljen. Ponovno je poslal poziv na vse strani sveta za kose brona, iz katerih misli vliati 5 zvonov, vsak zvon dodeljen enemu kontinentu.

Novomašnik Danilo Cimprič

NA PRISILNEM DELU

Bil je odkrit in neupogljiv značaj, a tudi pogumen. Vsem skupaj z njim zaprtim bogoslovcem, in bilo jih je 13, je dajal poguma in jih držal pri dobri volji. Vedno je znal organizirati kake svete podvige. Tako so n. pr. ta čas ob neki priložnosti vthotepili v taborišče Najsvetejše v škafliči za vžigalice. Diakon med njimi jih je obhajal. Ob drugi priložnosti je Danilo sam iz glave narekoval križev pot sv. Mariceja Portomavriškega, ki ga imamo v naših mašnih knjižicah, da so ga mogli skupaj opravljati. Iz tega časa je poslal domov in celo sestri v tujino lepo vezene prtiče iz ne vem več kakšnega blaga. Tu se je tudi za njegovega bivanja pripetil

čem s tiho željo, da postane duhovnik. Toda prišla je vojna in moral je k vojakom, ki jih je služil v ital. armadi. Leta 1945 se je vrnil domov ter stopil v gorško malo semenišče. Vse je kazalo, da bo dohitel izgubljeni leta, ko je po razmejitvi septembra 1947 ostala Primorska ločena od Gorice in Danilo Cimprič ločen od gorškega malega semenišča. Toda to mu ni vzelo poguma. Čez dve leti ga namreč najdemo v ljubljanskem bogoslovju, kjer začne z rednim bogoslovnim študijem. Eno leto je že bil bogoslovec in sanjal o novi maši, ko ga lepega dne zapro. Zakaj? Ker je bil do septembra 1947 vnet širitelj »Slovenskega Primorca«, našega prevega katol. tednika. To ga je stalo dva meseca zapora. Za kratek čas so ga zopet izpustili, a koj nato spet zaprli in poslali na prisilno delo v Strnišče pri Ptuj, kjer so tista leta gradili veliko tovarno aluminija, ki je danes znana kot Kidričeva tovarna.

Iz sibirskega ujetništva v jugoslovanske ječe

Neki dopisnik z Dunaja poroča, da je že dalj časa zaprt v ječah Nove vasi pri Zagrebu poseben ujetnik, in sicer Savo Stedimlja, zelo znan črnogorski politik, ki so ga vsi že dolga leta smatrali za mrtvega. Izginil je leta 1945, ko so ga po aretaciji poslali v Sibirijo. Ne dolgo po tem so njegovi domači dobili od jugoslovanske vlade potrdilo o njegovi smrti v sibirskih stepah. Ta vest ni odgovarjala resnici, Titova vlada je le iskala ugodnega trenutka, da bi uprizorila klamorosen proces, na katerem bi obtoženec vse priznal. Zdi se, da je ta ugoden trenutek prišel prav sedaj, ko so se odnošaji med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo spet okrepili. Sedaj obe vladi skupno pripravljata proces in med svobodnimi Hrvati se širijo govorice, da bo ta proces brez dvoma imel namen udariti po kat. Cerkvi in po zavednih Hrvatih v begunstvu.

zelo mučen prizor, ki ga jetniki iz Kidričevega ne morejo pozabiti. Neki miličnik je brez razloga hudo kaznoval nekega zaprtega fanta, ki pa ni bil bogoslovec. To je sojetnik zelo razburilo, da so protestirali in se za fanta zavzeli. Miličniku je bilo preveč take drznosti in je zato dal postaviti v vrsto vse bogoslovce, vse jetnike je pa prisilil, da so šli mimo njih in jih pljuvali. Težki časi so bili tista leta, ko je po taboriščih smel vsakdo gospodariti in kaznovati. Rankovič sam je nekoč priznal, da so se tedaj godile težke krivice po jugoslovanskih zaporih.

MODERNI SLOVENSKI ODISEJ

Iz Kidričevega so Danila Cimpriča premestili v Litostroj v Ljubljani. Tu je delal z jezuiti in drugimi priprtimi duhovniki. Dve leti je bil že zaprt in še vedno ni bil sojen in še vedno ni niti vedel, zakaj je prav za prav zaprt. Kar so ga lepega dne izpustili. Ali glej, poklicali so ga takoj k vojakom. Ko se je po enem letu vrnil domov, so ga po treh tednih zopet poklicali, češ da mora odslužiti celoten rok 18 mesecev, ker nima mature. Šele na posredovanje premisliljivega g. administratorja msgr. Toroša so ga pustili domov in mu dovolili, da je stopil v resko bogoslovje. Na novo mu je zasijalo upanje, bliže kot kdaj prej. Ali po 4 mesecih njegovega bivanja v reskem bogoslovju so to slednje državne oblasti zaprle, češ da se je tam gojila ustaška propaganda. Danilo je zaprosil za gostoljubje v Pazinu, kamor so premestili resko bogoslovje. Tako je po dolgih kolobocijah moderni slovenski Odisej prišel do nekaj mirnih let, da je lahko dokončal bogoslovne študije in se pripravil na mašniško posvečenje, katero je prejel v nedeljo 24. junija na Sv. gori, ter na novo mašo, katero je pel preteklo nedeljo. Draintrideset let je po tem cilju hrepenel in zanj trpel, sedaj ga je dočkal. Gospod naj stoji zvesto ob strani temu svojemu že tako preizkušenemu mašniku, ki ga zaradi njegove podjetnosti in gorečnosti pozna že vsa Primorska in Kranjska. Mi pa molimo zanj in njegove trpeče sobrate.

Mohor Kacafura, Tulminensis

Umetna uprizoritev procesa proti g. A. Simčiču

V zvezi z obsodbo solkanskega župnika in dekana č. g. Andreja Simčiča nam je prišlo v roke zanimivo pismo, ki ga je neka oseba s Kobarškega poslala preko Čedada znancu v Gorico. Pismo vsebuje točno poročilo o poteku procesa pred okrajnim sodiščem v Tolminu, o sestavi sodišča, o junaškem nastopu obdolženca g. Simčiča, kot tudi o odmevu pri ljudstvu.

Iz tega res zanimivega pisma, ki nam osvetli ozadje tega čudnega postopka, obhajljamo za danes del, ki se nanaša na tožiteljico Ano Fratnik iz Idriškega pri Kobaridu:

»Zanima te,« tako piše oseba s Kobarškega, »kako tu ljudstvo gleda na Ano Fratnikovo in njenega moža Mirka. Večina jo ostro obsoja in se je izogiba kot izobčenke, ker je oskrnila zakrament sv. spovedi in vrgla je ječo duhovnika. Nekateri pa jo skušajo opravičiti, češ da tega ni storila prostovoljno, ampak pod pritiskom. Ti trdijo, da je Ana v svoji ženski jezikavosti omenila nekaterim prijateljicam o težavah pri spovedi. Stvar je prišla na uho miličnikom, ki so bajje prav tedaj sprejeli višji nalog, naj preiščejo, če je solkanski župnik o priliki misijona v Kobaridu izvajal »na kateri koli način moralni pritisk« na vernike.

In tako sta bila Ana in mož Mirko zaslišana in sta morala podpisati, kar jima je bilo predloženo. Ana je mislila, da je s tem zadeva zaključena. Ko pa je dobila poziv, da se predstavi na sodišče v Tolmin, je šla na milico v Kobarid in vse preklecala, a tu niso hoteli sprejeti preklica, rekoč, da je zadeva že v rokah sodnije, kjer naj eventualno prekličje. Ko sta z možem prišla na sodnijo v Tolmin, sta na hodniku srečala g. Simčiča, ki ju je vprašal, če ga bosta ona dva tožila. Ana je tedaj začela trditi, da ga niti ne pozna, da ga ni nikoli poprej videla, nato pa je bruhnila v krčevit jok. Ali komaj je stopila pred sodnike, ki so najbrže že vedeli, da hoče stvar preklecati, jo je sodnik Vladimir Macarol pozval, naj izpove kakor v poizvedbah, ker bo sicer zagrešila neresnico in tako zapušla težkim kaznim za krivo pričevanje. Fratnikovi so tedaj docela odgovorili živi in je pričala, kot so oni hoteli.

Že iz teh odstavkov so razvidne težke nepravilnosti in zlorabe javne oblasti v uprizoritvi sodnijskega postopka proti g. A. Simčiču. Ugotavljamo:

1. Iz nam neznanih razlogov so višji organi vnaprej sklenili obsoditi g. Simčiča. Ker pri večkratnih zaslišanjih g. Sim-

čiča in drugih oseb v Solkanu niso našli krivde, so pozvali kobarško milico, naj na podlagi misijona, ki ga je g. Simčič vodil v Kobaridu, ustvari ustrezen slučaj.

2. Ana Fratnikova je v svoji naivnosti postala žrtev zvitih vprašanj in kot slepo orodje podpisala neresnične izjave.

3. Ko pa je Fratnikova sprevidela, za kaj gre, je na milici in tudi drugod preklecala svoje izjave. Ne moremo razumeti, zakaj niso policijski organi sprejeli na zapisnik preklica in ga uradno oddali na pristojno sodišče! So imeli drugačna navodila?

4. Pravo zlorabo sodnijske oblasti pa je zagrešil predsednik okrajnega sodišča v Tolminu Vladimir Macarol, ki je z grožnjami moralno prisilil jokajočo in preplašeno žensko, da je potrdila izjavo v izpovedbah. Fratnikova je namreč očividno nameravala podati preklic svojih izjav, ki so ji bile izvirne v Kobaridu, a tega se zaradi jasne sodnijske grožnje ni drznila več storiti.

Pozivamo zatorej jugoslovanske odgovorne oblasti, da izvedejo točno preiskavo o zgoraj navedenih zlorabah, strogo kaznujejo krivce in vrnejo svobodo po nedolžnem zapretemu duhovniku.

Te dni smo izvedeli, da je v petek dne 6. julija g. Andrej Simčič, župnik in dekan solkanski, nastopil svoj šestmesečni zapor.

Zaman smo upali, da ga višje oblasti pustijo na prostem do izida novega pri-ziva.

Solkanska župnija je tako spet osirotela. In vendarle gre za najbolj važno župnijo v jugoslovanskem delu goriske nadškofije, ki jo vodi ap. administrator msgr. Toroš.

Upamo, da bodo višje sodnijske oblasti čimprej ugodno rešile novi priziv in vr-nile g. Simčiču njegovi župniji, ki ga težko pričakuje.

Po Stalinovem padcu

Oboževanje Stalinove osebnosti je spravilo v zadrego tudi marsikatero italijanske starše, ki so iz velikega navdušenja do Stalina dali svojim otrokom njegovo ime. Računajo, da je trenutno v Italiji 187 ma-lih Stalinov. Samo v milanski provinci jih je 12. Sedaj je večina teh staršev vložila prošnjo na anagrafski urad za spre-membo imena. So vseeno bolj gotovi naši svetniki, ki nikdar ne padejo v nemilost ne pri Bogu ne pri ljudeh.

Novolistarji nam še niso odgovorili

V svojem listu so ponovno napadli Slov. kat. skupnost in ji podtikali, da se veže z demokristjani. Med drugim so navajali kot dokaz dopis v nekem lističu »Difesa Adriatica«. »Difesa Adriatica« je baže trdila, da pri zadnjih volitvah demokristjani niso napadali Slovenske liste, ter da smatra to dejstvo kot prednost, ki so jo izkazovali demokristjani naši listi. Na to smo spet odgovorili, da so demokristjani postavili svojo listo v dolinski občini, kjer ni bilo nikakega upanja na uspeh, ter so odjedli naši listi nekaj sto glasov. Ker so demokristjani proti manjšinskemu statutu, enakopravnosti Slovencev z Italijani, proti integralni prosti coni itd., je Slovenska lista v tisku in na shodih pozivala slovenske volivce, naj ne dajo nobenega glasu demokristjanom.

KAJ PRAVZAPRAV POMENI, ČE TE NASPROTIK NE NAPADA?

Vzroki so lahko različni. Demokristjani so imeli preveč opravka s svojimi številnimi nasprotniki, zato niso imeli časa, da bi se ukvarjali z nami, ker jim nismo bili nevarni. Nas so napadali predvsem titovci, posebno Dekleva, in »Novi liste. Nas so morda s tem oškodovali za kak glas na korist Vidaliu, sebi pa niso koristili, kot je pokazal volilni izid. Če pa se zdi novolistarjem v resnici tako važno to nenapadanje, potem upravičeno vprašamo: Kaj sledi iz tega, da vas komunisti ne napadajo? Ali to, da ste morda z njimi v zvezi? Po vseh pravilih logike bi morali imeti pravico trditi, da ste vi s komunisti v zvezi, ker vas komunisti ne napadajo, dokler vztrajate vi s svojo trditvijo, da smo mi v zvezi z demokristjani, ker nas demokristjani ne napadajo.

ČAKAMO SE ENEGA ODGOVORA

Svoj čas je pisal tednik novolistarjev o nekem Danderju, ki je baže na Južnem Tirolskem zrušil edinstvo nemške »Ljudske stranke« in je baže dobil celo pomoč iz posebnih skladov, in sicer pet milijonov lir. Pri tem so opozarjali novolistarji slovensko javnost, da je morda tudi na Tržaškem kak slovenski Dander, ki prejema pomoč iz posebnih skladov. Da bi padel sum na Slov. kat. skupnost, so navajali besede nekega Botterija, ki je poročal svojim ljudem, da naša organizacija še ni stopila v skupščino slovenskih županov in občinjskih svetovalec, kar naj bi bil dokaz, da se Slov. kat. skupnost upira slo-

venski obrambni skupnosti. Glede tega je »Kat. glas« ponovno pojasnil, da je predlog o pristopu Slov. kat. skupnosti omejenjena skupščina odklonila, a je Slov. kat. skupnost kljub temu izrazila svojo solidarnost z delom naših županov in občinjskih svetovalec. Ob tisti priliki smo pa opozorili, da bi bilo koristno ugotoviti, kako je s temi Danderji med Slovenci. Zakaj ljudje Slovenske liste in okrog Kat. glasu živijo v skromnih razmerah ter se morajo preživljati s svojim poklicnim delom. Le nekaj skromnih uric morejo posvetiti brezplačnim političnim in novinarskim poslom. Med novolistarji pa so ljudje, ki so samo novinarji in politiki in doslej še niso povedali, da bi se preživljali s kakim drugim delom razen s politiko in novinarstvom. Njihovemu listu ni videti, da bi se boril s finančnimi težavami, saj smo videli pri svojih znanih, da jim ga pošiljajo brezplačno na ogled. Ker se ta list zanima za slovenske Danderje ter posebne sklade, bi vedel morda kaj več o tem povedati. Toda odgovora še vedno čakamo.

SE TRETJE VPRAŠANJE

Ta list je pri zadnjih volitvah priporočal volivcem, naj oddajo v okoliških občinah glas za slov.-ital. komunistično-besednjakovsko listo v Nabrežini ter komunistično-besednjakovsko listo v drugih okoliških občinah. V Nabrežini je to utemeljeval z nevarnostjo, da pride lahko občina v italijanske roke. Da je bil v zmoti, je pokazal izid, zakaj brezobzirni napadi titovcev in novolistarjev na Slovensko listo so pripomogli, da je prišla naša lista na tretje mesto. Tako imamo

Kongres svobodne mladine v Parizu

V dneh od 1. do 3. julija se je v Parizu vršil II. kongres Sveta svobodne mladine iz srednje in vzhodne Evrope. K tej pomembni manifestaciji za osvoboditev narodov izpod komunističnega jarma in za združenje v demokratično evropsko skupnost se je zbralo skoraj 150 delegatov. Zastopane so bile razne mednarodne organizacije, kot so na primer Krščansko-demokratska zveza, Kmečka internacionala, Unija liberalne mladine in Zveza študentov in pa 11 posameznih dežel iz srednje in vzhodne Evrope: Albanija, Bolgarija,

sedaj namesto naših v občinskem odboru Italijane. Toda glede Nabrežine se lahko izgovarjajo novolistarji, da so se usteli. Kaj pa v Dolini in drugih občinah? Zakaj je bila v teh občinah potrebna zveza s komunisti? V Dolini se je poleg tega pred volitvami širil glas, da imajo namen titovci in besednjakovci po volitvah glasovati proti Lovrihu. Ali je bilo to resnično ali pa le volilna zvijača? Lovriha danes spet zelo trdno sedi na svojem županskem stolčku. Po volitvah leta 1952 so sedanji novolistarji ostro in dolgo napadali Slov. dem. zvezo, češ da ni držala volilnega dogovora po volitvah. Od kod pa po teh volitvah taka tišina? Ali je bil že pred volitvami tajen dogovor, da bo župan Lovriha? Zakaj pa niso na to opozorili že pred volitvami naših ljudi tisti, ki se sami nazivajo katoličane, ki ljubijo resnico?

NAUK IZ ZADNJIH VOLITEV

Zadnje volitve so nas naučile, da nima vedno uspeha tisti, ki iz vljudnosti ali iz ljubezni do miru molči. Zato bomo ob raznih prilikah obelodanili še kako zadelo, ki leži na našem pulu, pa bi jo morda kdo rad pozabil. Kot smo zvedeli v nedeljo, so izvolili sedaj tudi v Nabrežini za župana titovskega somišljenika. Novolistarji so pripomogli, da so prišli v okoliških občinah županski sedeži in večina v občinskih odborih v komunistične roke. Kdor pa ni slep, z lahkoto spozna, da je komunizem kljub lepim besedam monolitna tvorba, ki se hoče raztegniti na ves svet. Okoliške občine so prišle pod isto komunistično oblast, katera je na Poljskem streljala na množico kruha in svobode željnih delavcev, ki zapira v mnogih deželah šole in duhovnike ter tepta svobodo cerkvenega življenja in vsako človeško svobodo.

Estonija, Madžarska, Letonija, Litvanija, Poljska, Romunija, Češkoslovaška, Ukrajina in Jugoslavija (Srbija, Hrvatska, Slovenija).

Zborovanje je poteklo vzorno, pri čemer je bilo mogoče videti, da se mladi emigrantje — velika večina jih je bila v starosti od 20 do 30 let — ni samo odlično naučila zahodnih jezikov, posebno francosčine, ampak da se je tudi navzela duha demokracije in politične strpnosti, ne da bi pri tem trpela vna in idealizem. Iz debat, ki so se malone vsak dan zavleklo do jutranjih ur, so se rodile konstruktivne resolucije, s katerimi svobodna mladina opredeljuje svoje stališče do perečih problemov splošnega značaja in do tistih posebnih vprašanj, ki se tičejo vprav nje.

V svoji politični resoluciji svobodna mladina iz srednje in vzhodne Evrope svari svet pred utvarami pričo nove taktike mednarodnega komunizma in podčrtava, da bo resnično sožitje med narodi mogoče šele tedaj, ko bo ljudstvu, ki danes ječi pod komunističnimi režimi, dana možnost, da na svobodnih volitvah izbere svoje resnične predstavnike. O tem je na kongresu vlada polna enodušnost, ki so jo s svojimi nagovori na otvoritveni dan podprli tudi odlični gostje iz francoskega javnega življenja: René Courtin, predsednik izvršnega odbora evropskega gibanja v Franciji, poslanca Vigier in Fontanet ter senator Lafargue.

V debati o politični resoluciji ni prodl predlog nekaterih delegatov, da bi se mladina izrazila proti »starim režimom« v svojih domovinah in se obvezala, da bo

ohranila tisto, kar je komunizem utegnil prinesiti pozitivnega. Večina je glasovala proti temu predlogu, saj so, kot je naglasil nek baltijski predstavnik, v mnogih deželah vzhodne Evrope pred vojno izvedeli dalekosežne socialne in agrarne reforme, medtem ko nam danes še manjka zanesljivih podatkov o tem ali je komunizem prinesel sploh kaj trajnega napredka.

V resoluciji o begunskih vprašanjih so se pa dotaknili nekaterih bolečih problemov, ki terjajo nujne rešitve. V tej resoluciji na vidnem mestu protestirajo zoper nasilno vračanje beguncev iz Jugoslavije, ki da jih nekatere države »po krivem označujejo za zgolj ekonomske emigrantce«.

Hkrati v resoluciji zahtevajo, da jugoslovanske oblasti osvobodijo begunce, ki so se zatekli tja iz drugih komunističnih držav. Obsojajo tudi »sramotno« stanje, ki vlada v begunskih taboriščih nekaterih zahodnih držav. Terjajo enakopravnost v pogledu študija in zaposlitve v deželah, kjer so se naselili. Nadalje naj se dobrodelne organizacije združijo v mednarodnem centru, Svet svobodne mladine pa naj delegira svoje ljudi v posameznih državah, ki bodo intervenirali v konkretnih vprašanjih pri krajevnih oblasteh. Kongres je mnenja, da je določena integracija beguncev na strokovnem in kulturnem polju potrebna z domačim življenjem v deželah, kjer bivajo. Toda upirati se je treba slehernim poizkusom potujčevanja, posebno v pogledu emigrantske mladine. Kot resolucija o begunskih pravi v svojem zadnjem odstavku: »Begunska mladina naj ohrani čim tesnejši stik z dogajanjem v svojih domovinah tako, da bo pripravljena vsak trenutek zasedi svoje mesto v življenju svojega naroda in učinkovito prispevati k gradnji lepše bodočnosti.«

Jasno je, da težnje emigrantske mladine iz komunističnih držav, izražene na tem kongresu, ne bodo uresničene še s samimi resolucijami na papirju. Toda zborovanja te vrste nujno odjeknejo širom sveta in pomagajo dramiti svet zahodnih narodov, ki se pogosto vda vajo brezbržnosti in utvaram. Na kongresu je bilo videti več dopisnikov mednarodnih poročevalskih agencij, tiska in radio. Nekatere radijske postaje, posebno Radio Svobodna Evropa, so pa organizirale neposredne prenose s kongresa tako, da bodo za delo mladih beguncev v svobodnem svetu zvedeli tudi njihovi sovrstniki v domovini, kar jim bo rnilo pogum in jim bo krepilo zavest, da niso pozabljeni, ampak da se njihovi bratje na svobodi bore z njimi za iste cilje.

B. G.

Nemčija in jugoslovanske terjatve

Zahodnonemška in jugoslovanska vlada sta se sporazumeli, da bo Nemčija izplačala precejšnje jugoslovanske terjatve iz vojne in predvojne dobe. Sporazum bi moral ratificirati zahodnonemški parlament, ki pa je ratifikacijo že dvakrat odložil. Na sobotni seji, ki je bila zadnja pred poletnimi parlamentarnimi počitnicami, tega sporazuma sploh niso dali v razpravo. O njem bodo razpravljali torej šele na jenskem zasedanju. Vzrok za to odlaganje je Titovo zblizanje z Moskvo. V Bonnu se bojijo, da bi Jugoslavija uradno priznala vzhodnonemško vlado, s katero ima že neuradne, zlasti pa trgovske in gospodarske stike.

prta od 4. do 8. julija in je vzbudila precejšnje zanimanje pri ljubiteljih umetnosti. Mirno lahko rečemo, da je razstava imela lep moralni uspeh, in to v prvi vrsti, ter tudi gmojni.

Molitvenik „Kristus, kralj“

V Trstu je izšla v drugem ponatisu lepa mala izdaja molitvenika »Kristus, kralj«, ki jo je pripravil dr. Ivan Vrečar, katehet na srednjih šolah.

Ta molitvenik je v vseh svojih dosedanjih izdajah, pravi dr. Vrečar v uvodu, imel namen, uvajati mladino, zlasti srednješolsko, v življenje s Cerkvijo. Hotel ji je biti molitvenik, mašna knjiga in pesmarica hkrati — in tako v glavnem zadosti vsem potrebam bogočastnega življenja mladega človeka. Istemu namenu želi služiti tudi v novi zmanjšani izdaji.

V tej novi izdaji je molitvenik po vsebini lahek in po obliki zelo priročen. Zaradi tega bo uporaben tudi za ljudskošolske učence, čeprav je še vedno namenjen predvsem dijakom.

Molitvenik obsega molitve za vsak dan, molitve za osebne zadeve, molitve za skupne in javne zadeve; poseben del je

VPRAŠUJETE — ODGOVARJAMO

V zadnji številki Vašega lista opozarjate na jutranje oddaje radia Trst A, ko kratko predstavijo svetnika vsakega dne. Zanimame, ali se je na slovenski tržiški radijski postaji kaj spremenilo tudi v ostalem, kar je kritiziral Vaš list in nekateri drugi?

*

Omenili smo jutranjo oddajo in življenjepis svetnika zato, ker se nam zdi pravilno, da katoliški list na to opozori svoje bralce. V ostalem pa se ni na postaji nič spremenilo in nismo hoteli morda s tisto notico to reči. Vse tisto, kar je naš list pred časom pisal o vodstvu in smeri postaje v celoti drži. A kot vedno, tako bomo skušali biti tudi v naprej pravihronisti v tem, da bomo opozarjali na napake, priznali pa tudi tisto, kar se nam zdi pozitivno in prav.

SLOVENSKI TABOR na Repentabru je bil zame in za vse, s katerimi sem govoril zelo lepa in veličastna narodna in prosvetna manifestacija. Ali se Vam, gospod urednik, ne zdi čudno, da tako hladno poroča o njem vedno za vse narodno tako vneti »Novi liste«? In da niti ne pove, kdo je tabor pripravil?

*

To bi Vam znal najbolje povedati dr. Besednjak. Res je, da je pogosto »Novi liste« pisal mnogo bolj obširno in navdušeno o stvareh in dogodkih, pri katerih se ni zbiralo na tisoče ljudi. Tudi ne vem, zakaj ne omenja prireditelja — Slovenske prosvete v Trstu. Ne vem. Morda pa ne gre zdaj za »slovensko obalo«?

Umrli je pisatelj G. Papini

V nedeljo 8. julija zjutraj je v Firencah umrl velik italijanski pisatelj Giovanni Papini. Rodil se je v Firencah leta 1881. Razmere njegovih otroških let so bile zelo težke in to mu je pripomoglo, da je predčasno dozorel. Že kot 14-leten deček je začel pisati. Vse do svojega 38. leta je bil brezbržen do vere. Leta 1919 pa je začel pisati knjigo »La storia di Cristo«, ki ga je tudi privedla nazaj v naročje sv. Cerkve. Od te dobe dalje se Papini predvsem odlikuje kot katoliški pisatelj. Spisal je nešteto knjig, a med najbolj razširjenimi sta ostali dve, »La storia di Cristo« in »Un uomo finito«. Ze holan in skoro slep je leta 1953 spisal knjigo »Il Diavolo«, ki je vzbudila veliko polemike, začudenja in tudi razočaranja. Papini je v svojih verskih razmišljanjih šel predaleč in njegovo pretirano usmiljenje do satana ga je privedlo do tega, da je ovrzel nauk sv. Cerkve o večnem pogubljenju satana in se postavil nad božjo pravico s tem, da v tej knjigi zagovarja svoj nazor o končnem spreobrnjenju satana samega po božjem usmiljenju in privoljenju. Sv. Cerkve je to knjigo in njen nauk ostro obsodila, kajti nauki sv. Cerkve ostanejo za vse večne čase neizpremenjeni.

Papini ostane kljub temu pogrešku velik katoliški pisatelj, eden največjih zadnjega časa. Umrli je lepo, spravljen z Bogom in z veliko vdanostjo.

O G L A S I

Za vsak mm višine v širini enega stolpea: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Koroška v sliki

(Ob razstavi Avgusta Čebula v Gorici)

Pozdravlja s sten me zemlja čudovita,
v odtenkih barvnih ljuba in domača
okrog Obirja, Pece in Dobrača ...
Po njej vsa sončna sreča je razlita.

Koroška lepa tu je kot na dlani ...
Toplino daje barv ji harmonija.
Nasmeh iskren je njena bogatija —
že tisoč let svetinje slavne hrani.

In kakor da k vstajenju potrka
pri Gospe Sveti, vse pojo stezice
in cerkvice na holmih in vasice.

Oj, zemljica koroška, bodi zdrava!
Naj vedro bo in jasno tvoje lice,
ti zibel naše sladke govorice!

Ljubka Sorli

Ob razstavi Avgusta Čebula

Slov. kat. prosv. društvo v Gorici je priredilo v Marijinem domu na Placuti slikarsko razstavo slikarja Avg. Čebula iz St. Lenarta pri sedmih študentih na Koroškem.

Otvoritev se je izvršila v sredo 4. julija. Otvoritveni govor je imel M. K., ki je predstavil razstavljalca s temi besedami:

»Naše prosvetno društvo je do danes nudilo ljudstvu s svojim kulturnim delom le živo besedo, t. j. pesem in igro.

Ko sva lansko leto s prof. M. F. obiskala današnje razstavljalca slik, g. Avg. Čebula ter si ogledala njegov arhiv slik, se nama je porodila misel na slikarsko razstavo, da bi tudi z živo sliko in barvo, ne samo z besedo, spoznali košček koroške zemlje. Nocoj stojimo pred takimi slikami — koroškimi motivi.

V načrtu je bilo, da bi spregovoril umetnik sam in bi nam tako kaj povedal o svojem delu. Radi časa, s katerim smo se križali, to ni mogoče. Zato vam nekaj kramljanja, ki sem ga imel s slikarjem, podam v par besedah. Pripovedoval mi je:

»Ko sem obiskoval kot duhovnik razne družine po fari, sem prišel v stik z otroki in tako pogostoma naletel, ko so pisali domače naloge in risali. Pa sem jim pomagal narisati hišo, drevo, domačo žival, domačo vas. Videl sem, da je kar slo. Pri razlagi katekizma in zgodb sv. pisma, sem se posluževal kar lastnih slik in to v veliko veselje otrok. Ostalo je dalj časa samo pri tem, kajti na resnejše delo nisem mislil. K temu delu so me nekako prisilili šele nekateri poznavalci slikarske umetnosti in me tako prepričali, da sem se lotil dela in pričel misliti tudi na razstave. Razstavljal sem v več mestih v zadovoljstvo publike in tudi kritika se je dobro izrazila o mojih delih. Sam se ne oziram na kritike, kakor se tudi ne strinjam z vsemi načini, oziroma izražanjem in prikazovanjem umotvorov. Podajam tako kakor sam občutim in dojemem predmet, ki ga mislim naslikati. Sem tega prepričan, da nič ni grdega na svetu: kar je grdega, zmalči človeška družba.«

»Ko boste ogledovali slike, boste tudi spoznali, da nam z nasmehom odkriva skrite in drobne lepote, ki jih je v resnici več kot jih v življenju opazimo s svojim nepravim gledanjem. So slike polne romantike, da se človek ob pogledu nanje

odpočije; so kakor mehka koroška pesem in to v smehu in žalosti. Tudi slika je kakor pesem o kateri poje pesnica Vida Tauferjeva:

»Raztrgana si kakor dan na dvoje,
Z menoj se smeješ in z menoj ihtiš,
me vežeš trpko kakor smrt v ovoje,
si kakor luč in kakor temen križ.«

Pri slikah Avg. Čebula je mnogo več smeha in luči. In to je umetniku le v prid.

Vsak naj si pa ustvari lastno sodbo — brez nikakih umetniških izmova.

Ivan Cankar pravi, ko govori o umetnosti:

»Za izobrazbo umetniškega čuta ni poglavito, koliko je človek videl podob in kipov, temveč kako jih je gledal. V razstavo je treba stopiti brez predsodkov. Sreče željno lepote, oko nepokvarjeno ter za lepoto sprejemljivo — to je vse, česar je treba človeku, da spozna umetnost ter jo uživa. Umetnost je treba gledati z očesom, ne z jezikom.«

O tem, prosim, da se vsak sam prepriča.

*

Slikar je razstavljal 26 del; 23 akvarelov in 3 paste. Razstava je bila od-

Korošci na kulturnem večeru

Gostovanje naših koroških bratov je postalo že nekaj tradicionalnega. Vsako leto znova prihajajo med nas, prinašajo nam svojo sončno pesem, pesem v zvokih in pesem v besedah, pozdrav svoje lepe zemlje, predvsem pa toplo zagotovilo svoje povezanosti z nami, ki smo si po narodnosti in po veri bratje.

Prijeten večer je bil, ko se je raz odir Marijinega doma na Placuti oglasila koroška pesem, ko nam je mešani zbor pevcev iz Roža in Podjune zapel večno lepo Nmač čez izaro. Po dveh drugih koroških narodnih je s toplo besedo pozdravil goriške rojake č. g. Srienec, ki je nato še prečital svojo črtico »Mz preteklih dni«, polno globoko občutene lepote koroške zemlje, vere in ljubezni koroških ljudi. Dekleta iz Roža so nam v svojih pestrih narodnih nošah prinesle pozdrav svojih pisanih polj in svoje iskrene čiste mladosti. Ne moremo si misliti koroškega večera brez pesnice Milke Hartmanove. Ona je kot živo srce preprostega in vernega koroškega ljudstva, ki s svojo tako občuteno besedo odkriva njihove radosti in boli in poje nikdar izpeto pesem o narodu, ki hoče živeti.

Ni manj kot pesem Milke Hartmanove nam je šlo do srca petje baritonista Tonija iz Roža, ki je zapel »Nate mislim«. Zasnjanji smo jo poslušali in navdušenje občinstva je bilo tolikšno, da jo je moral še ponoviti. Tudi dekliski zbor je nastopil s tremi pesmimi. Zbor je sestavljen iz samih mladih pevov, polnih navdušenja za slovensko pesem, in to navdušenje mnogo obeta. Pesnik Polanšek nam je tudi prečital nekaj svojih lepih pesmi.

Za zaključek je še enkrat nastopil mešani zbor in pod vodstvom svojega dirigenta Mateja Nageleta zapel še tri narodne. Najbolj je ugajala Pesem ob rojstvu s solospeli baritonista Tonija. Tudi to pesem so morali ponoviti.

Iskrena želja vseh Goričanov je, da bi naši koroški bratje še in še prišli med nas, a od naše strani obljublamo, da bomo skušali upoštevati tudi njihovo željo in se čim prej oddolžiti njihovem vabilu.

Kardinal Roncalli v Gorici

V soboto zvečer je zasebno obiskal naše mesto beneški kardinal Angelo Roncalli. Bil je sprejet pri goriškem nadškofu, Ambrosiju, nakar se je podal v Trst, kjer je v nedeljo prisostvoval slovesnostim 400-letnice v. Ignacija.

Podjetje „Arrigoni“ v krizi

Zaradi slabega ribolova in pomanjkanja rib, zlasti sardel, je pretekli teden podjetje Arrigoni v Gradežu odpustilo 80 delavk. Vodstvo tovarne se je sestalo na županstvu v Gradežu, da prouči pereči slučaj.

Obmejni promet v juniju

V juniju se je obmejni promet med Jugoslavijo in Italijo še povečal. Največ oseb je prekorčilo mejo s propustnicami in sicer 20.878 italijanskih državljanov in 32.298 jugoslovanskih. Z dvolastniškim

Z misijonariji o Belgijskem Kongu

Dogaja se, da ženina stran — pri tem namreč odločajo vsi starejši člani rodbine — noče sprejeti celotne dote. K temu jih nagiba zgolj pohlepnost, ker računajo, da se bo pozneje še kdo oglašil in več ponudil za nevesto ter jo bodo dali raje temu ženinu. Tudi morebitni otroci iz takega začasnega zakona, posebno deklice, — ker za deklice gre predvsem, — pripadajo ženini rodbini kot lastnina, s katero bodo čez nekaj let lahko prav tako pridobito barantali, kot so z materjo te deklice.

Upravna oblast prepoveduje mnogoženstvo. V preteklosti so si premožnejši privzemali po večje število žen kot potrebno delovno silo. Sedaj ni več tega, vendar je še mnogo primerov, ko si imovitejši, poleg prave žene, privzamejo še več priležnic. Poleg užitka jim tako naloženo tekoče imetje prinaša gotove obresti. Oblast gre mimo tega. Postavo si še ne upajo praktično izvajati. V nekaterih primerih se žena tudi podeduje; tudi katoličanu se more to primeriti.

ZAMORCI SE EVROPEIZIRAJO

Kjer so zamorci v stiku z belimi ljudmi, jih radi v vsem posnemajo, ker jih smatrajo za višja bitja. Tudi oblačilo se zato, da so bolj podobni belemu. Neki evropski

dovoljenji je prišlo čez mejo 4.720 italijanskih in 11.052 jugoslovanskih državljanov. S potnimi listi je prišlo in odšlo čez mejo nad 4000 oseb, 2000 na vsako stran. Ilegalno pa je prekorčilo mejo 29 Jugoslovčanov in 2 Italijana.

Nova tovarna na tržaški cesti

Na Tržaški cesti bo industrijski kompleks »Devile« iz pokrajine Bergama zgradil veliko tovarno za motocikle. Kupili so že potrebno zemljišče med ulico Tabai in Tržaško cesto v obsegu 18.000 kv m. Nova tovarna z vsemi napravami bo stala okrog 500 milijonov lir, od katerih bodo 200 milijonov krili iz Rotacijskega fonda za Trst in Gorico. V novi tovarni bo dobilo zaposlitev 250 delavcev in uradnikov in obljubljeno je, da bodo zaposlili le domače ljudi.

Zahvala

Vsem, ki ste mi kakorkoli pomagali do oltarja, do ponovitve nove maše v župni cerkvi sv. Ivana, za molitev, voščila in vso dobroto se iz srca zahvaljujem!

Vsakemu posebej, še posebno vsem Svetoivančanom želim s hvaleznim srcem obilo božjega blagoslova v družini in pri delu. Vdano vse pozdravljam!

VILJEM ŽERJAL, duhovnik
Trst, Sv. Ivan, 9. julija 1956.

Slovenska prosveta se vsem udeležencem tabora na Repentabru najlepše zahvaljuje. Številni udeleženci so s svojo prisotnostjo najlepše izpričali, kako cenijo prosvetno delo.

Slovesnosti v čast sv. Ignacija

Pri Sv. Antonu Novem so na pobudo jezuitov slovesno počastili spomin velikega svetnika sv. Ignacija Lojolskega, ustanovitelja Družbe Jezusove. Za slovesno tridnevno so zaporedoma pridigovali škofje iz

LETOŠNJI PRVOOBHAJANCI IZ BAZOVICE

trgovec je imel v zalogi serijo klobukov, ki jih nikakor ni mogel razprodati. »Vrgele« je modo teh svojih klobukov s tem, da se je sam in vsa njegova številna družina — imel je kopice otrok — pokazal v javnosti s temi novimi pokrivali. Zamisel se je popolnoma obnesla, ker je nato kmalu vse klobuke prodal. Majhne trgovine so že povsod posejane, kjer je kako naselje le količnik dostopno. Portugalski skrbijo za to. V takih trgovinah se zamorci po navadi znebijo vsega svojega denarja, ker kupujejo karkoli, dokler imajo s čim. V zakotnih, manj prometnih krajih, kjer težje pridejo do denarja, hodijo pa taki kot pred stoletji. Odrasli se pokrivajo okrog ledij. Nekoč so rabili v ta namen živalske kože, posebno moški, ali pa nekaj rastlinskih listov. V ta namen jim posebno dobro služijo rafija, s katero se odejajo ženske. Sedaj jim ni pretežko dobiti kak kvadratni decimeter tudi starega evropskega blaga.

ZAMORSKI OTROCI

Zelo radi imajo otroke. Veliko veselje je v družini, kadar dobijo dvojčke, katerim v čast opravljajo razne ceremonije. Tudi roditelji dvojčkov so v čast. Oba hodita ovenčana okoli ledij in z vencem na glavi še celo leto potem. Po obrazu si pa zrišejo neke bele pege, po katerih lahko vsakdo spozna, za kaj gre. Majhni otročki so ljubke stvarce, le žal jih v tej nežni dobi mnogo pomrje. Matere jih

Dramatičen beg iz Jugoslavije

Na železniški postaji v Vogheri v bližini Genove so uslužbenci zaslišali v nekem zapečatenem tovornem vagonu čudne glasove in udarce. Odprli so voz in presenečeni obstali pred močim, ki je bil na koncu svojih moči in je z znaki prosil za vodo. Ko so ga nasitili in napojili, je izjavil, da je pred tednom dni zbežal iz Jugoslavije in sicer da se je v Beogradu vkrcal v tovorni vagon, ki so ga nato zapečatili in je na ta način prekorčil mejo v upanju na boljše življenje v svobodnih državah.

Štandreež

4. julija sta obhajala lep jubilej gospod Josip Filej s soprogo gospo Marijo Molar. Gotovo ni v Štandrežu domačina, ki bi zaslužnemu in spoštovanemu sovaščanu ne izrazil svojih čestitk in voščil k lepemu jubilejnemu dnevu 25-letnega življenja v zakonu, ko bi ga ne bila obhajala tako zasebno. Zato jima danes kličemo: Bog naju živi na mnoga leta!

Trsta, Vittorio Veneto in Vidma. Nedeljske svečanosti pa je vodil beneški patriarh kardinal Roncalli. Slovesne sv. maše so se udeležili najvišji predstavniki civilnih ustanov z generalnim vladnim komisarjem na čelu.

Zaključek velesejma

Preteklo nedeljo so zaprli vrata 8. tržaškemu velesejmu. Letošnji velesejem je sicer obiskalo več ljudi kot pa lanskega, a posebnega napredka pa velesejem ni pokazal.

Trst sta zapustila

gg. Suhadole Jože in Lenček Rado. Oba sta vsa leta poučevala na naših srednjih šolah. V novem svetu jima želimo obilo uspeha.

Komunist - župan v Nabrežini

Preteklo soboto 7. t. m. se je v prostorih našega županstva sestala novoizvoljeni obč. svet, da izvoli župana in ožji odbor, ki naj upravlja naše javne zadeve za dobo

prihodnjih štirih let.

O lažeh komunistične predvolilne propagande o »nevarnosti«, ki da je grozila naši občini, se je slovensko protikomunistično časopisje že dovolj razpisalo v predvolilni, kakor tudi v dobi takoj po volitvah. Številke volilnih izidov samih so to preračunano rdečo potegavščino dovolj jasno razgalile: komunistom in njihovim sopotniškim bratcem se ni šlo samo za to, da se polaste obč. uprave, temveč da z določeno igro — po nalogu — zavestno in hote izrivajo moze Slovenske liste iz obč. sveta sploh! Samo tako so od svojih rdečih gospodarjev lahko želi ono zaželeno in zaslužen pohvalo, kajti slovenski protikomunisti so jim povsod trn v peti: ti jim namreč še danes kalijo nočni mir in grenijo raznim sopotnikom že itak zagrenjeni volilni užitek! Danes je vsakemu nabrežinskemu volivcu jasno, kako so razni besednjakovski in »neodvisni« sopotniki »brani« slovensko obalo in čigava zasluga je, da ima danes slovenska občina italijansko opozicijo!

Pri volitvah za župansko mesto je bil s komunistično — sopotniško absolutno večino (16 glasov) izvoljen znani šempolajski komunist Dušan Furlan, o katerem vedo šempolajci povedati, da ima dva nekrščena otroka in da jima niti v šoli ne dovoljuje prisostvovati verskemu pokuku. V ožji odbor pa so bili izvoljeni komunisti: Alojz Markovič, Albin Škrk, Anton Antonič in Drago Legiša njihov sopotnik, medtem ko se je »neodvisni« dr. Jež moral z Italijanom Olivo zadovoljiti z mestom namestnika. Pri obojnih volitvah so svetovalci italijanske, t. j. po zaslugi komunistov in njihovih sopotnikov D. Legiša in »neodvisnega« Ježa — edine opozicije v obč. svetu — oddali bele glasovnice.

Ker nosita komunistična sopotnika D. Legiša in dr. Jež pri nabrežinski zadevi zgodovinsko soodgovornost za zmago komunizma v naši občini, jima bomo ob priliki posvetili kaj več pozornosti.

Zgonik

Prejšnjo soboto se je sestala novoizvoljena zbor občinskih svetovalcev, da izvolijo župana in ožji odbor. Večino sestavlja 12 svetovalcev komunistične enotnosti od katerih je sedem kominformistov, pet pa titokomunistov. Naša Slovenska lista je zastopana s tremi svetovalci opozicije. Pri glasovanju za župana je član KP za tržaško ozemlje Alojz Pirc takoj dobil vseh dvanajst komunističnih glasov, naši pa so oddali bele glasovnice. Na isti način in z istim številom glasov je bil izvoljen ožji odbor, ki ga sestavljata komunisti Stane Milčič ter Čibic Vladimir. Imenovana odbornika imata kot namestnika tudi komunisti Albina Hrovatina in Karla Grilanca.

To so predstavniki, ki so jih naši ljudje izvolili in jim zaupali občinsko upravo. Našim svetovalcem polagamo na srce, naj bodo odločni.

Dolina

Opasilo sv. Urha v Dolini (8. julij) je zopet sončna stran v zgodovini te preizkušene župnije. Od ranega jutra do večera se je mudil pri nas tržaški nadpastir in nam z misijonsko gorečnostjo oznanjal božjo besedo. Imel je kar pet govorov, štiri v cerkvah, petega pa v dvorani ob slovesu. Zlasti ta zadnji je bil izredno pomemben za krajevne razmere in bi bilo

Poslušajte versko uro na radiu Trst A vsako nedeljo ob 11,30!

zelo koristno, da bi ga še tukaj objavili. Vsi, ki smo videli to apostolsko vneto svojega škofa, smo zelo zadovoljni in hvaležni. Zadovoljni so zlasti mali birmanci, ki so v domači farni cerkvi doživeli praznik svoje sv. birmne. Prav tako zadovoljni in hvaležni so vsi dobromisleči verniki, ki so kljub izredni vročini vztrajali skozi ves dan pri celotnem sporedu. Za težko preizkušeno župnijo, ki je središče komunistične občine, je bila nedelja 8. julija dan oddiha, tolažbe in novega upanja. Upanje daje samo mladina, ki se vedno bolj zgrinja okrog domačega oltarja v lepi župni cerkvi. Pomagajte prav vzgajati mladino in rešili bomo Dolino!

ZA SOLSKEGA SKRBNIKA na Tržaškem je bil imenovan dosedanji vršilec dolžnosti dr. A. M. Tavella. Ker vidimo, da se polagoma urejajo mesta pri šolski upravi, lahko upravičeno zahtevamo, naj se že končno uredi tudi slovenske šole in da ne bo viselo vse samo na obljubah.

MATURANTI na naših višjih srednjih šolah so polni skrbi. Na učiteljsku polaga usposobljenostni izpit 41 rednih in 3 izrednih kandidatov. Na klasični gimnaziji 14 in na realni 24 ter na trgovski akademiji 15 kandidatov. Komisije in kandidati v teh dneh vročine gotovo veliko trpe. No, s tem tednom bo vsega konec. Vsem želimo mnogo uspeha.

NAJMANJSI SOLARJI pa že uživajo svoje počitnice v kolonijah na Repentabru, Devinu in Paularu. Nabrežinski drobiž pa v Forni di Sopra.

OBVESTILA

ROMANJE V OROPO. V nedeljo 22. julija odpotuje 307 slovenskih romarjev v Oropo. 18 jih je iz Gorice, vsi drugi pa s Tržaškega. Romanje vodi in organizira Duhovska zveza v Trstu. Nedeljsko svečeno mašo bodo vsi udeleženci imeli v marjanski božjepotni cerkvi Motta di Livanzo blizu Portogruara. Ves nadaljni spored kakor vsa točna navodila dobijo vsi romarji osebno na dom. Tu omenimo le, da trije avtobusi (Sv. Barbara-Skedenj, Dolina-Bazovica, Sv. Vincenc-Gorica) odpeljejo ob štirih zjutraj, ostali štirje avtobusi pa točno ob 4.30. Zamudniki naj si pomagajo z vlakom (to velja zlasti na povratku)!

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE v Trstu sporoča, da je med počitnicami tajništvo odprto vsak torek in petek med 18. in 19. uro.

Poravnajte naročnino

DAROV ZA ALOJZIJEVIŠČE: Korsič Silvester 500 lir.

ZA SLOV. SIROTIŠČE: Korsič Silvester 500 lir.

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

stopajo pa takole: ustnico prebodejo, kakor n. pr. uhel, kadar hoče deklica nositi uhane. V luknjo potisnejo močno koničast lesen klin, ki ga tekom časa potiskajo vedno globlje in ga nadomestijo z debelejšim, ko je prvi šel skozi. Ko imajo čez čas že dovolj široko odprtino, potisnejo vanjo napet obroč odgovarjajoče velikosti in pozneje še večjega, da začelene rezultata. Tedaj si pa nadenejo in nosijo obroče, čez katere je napeta kožica. Tekočo hrano uživajo tako, da jo nalivajo na spodnjo ploščato ustnico, trdo hrano si pa lučajo v usta. Obročke si seveda lahko snemajo in tedaj jim razširjene ustnice ohlapno visijo navzdol. — Trdi se, da so si ženske začele na ta način kvariti obraz v dobi, ko so jih Arabci lovili in prodajali v sužnost. Take se bile pred njimi varne. Zopet koliko trpljenja, preden so dosegle svoj namen! Vsekakor junajstvo! Lepotičjo se še na mnoge načine. V ustnici si vdolajo do tri centimetre premera okrogle ploščice iz medenine. V uhlje si vtikajo razne okraske iz slonove kosti ali bakra ali celo kupljena majhna ogledalca. Tudi v nosnici si vtikajo kovinate obroče ali koralde in tudi kline iz slonove kosti.

Ljudoželci so si špičili zobe. Se si jih tako pilijo, drugi jih nazobčajo, da zgladajo kot žaga. Ponekod si plemena izbija zgornja dva sekalec, drugi zopet dva zgornja in dva spodnja.

(Se nadaljuje)